Příručka pro začínající a malé podnikatele II.

ČESKÁ REPUBLIKA

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

1 Úvod

Český trh nabízí celkem slušné podmínky k úspěšnému podnikání, avšak začít podnikat v Česku je náročnější, než by bylo vhodné. Brzdou je hlavně byrokracie a zdlouhavé čekání na různá povolení. Z průzkumu ManpowerGroup Total Workforce 2021 vyplývá, že z hlediska indexu náročnosti podnikání patříme na světě k průměru, před námi je v Evropě například Německo, Rakousko, Polsko, za námi Slovensko, Rumunsko, Maďarsko. Index zohledňuje náročnost založení firmy, daňové prostředí, stavební předpisy, úvěrové prostředí, ochranu investic, volnost mezinárodního obchodu nebo řešení insolvencí.

Jaké jsou klady a zápory podnikání v ČR? Ve prospěch podnikání hovoří skutečnost, že Česko disponuje kvalifikovanou pracovní silou, na druhé straně je ČR poměrně malým trhem s velmi nízkou nezaměstnaností. To znamená problémy s obsazením některých pracovních pozic. Ovšem viděno optikou lidí hledajících práci, tak si často stěžují, že nemohou najít slušnou práci. Pod tím si představují především dobrý přístup nadřízených a odpovídající mzdu. Nicméně výše zmíněný průzkum uvádí, že ze zemí východního bloku máme mzdy nejvyšší. Významným tématem je výše minimální mzdy, kdy tlak odborů sílí, a to znamená neustále stoupající náklady podnikatelů, kteří ztrácejí možnost oceňovat individuální nadstandardní výkony zaměstnanců, naopak musí navyšovat mzdy všem. Ke slabým místům Čechů náleží znalost cizích jazyků a zapojení žen na trhu práce. Absolutní ignorace zkrácených a flexibilních úvazků je především nevýhodná pro firmy, protože často přicházejí o kvalifikovanou a navíc velmi výkonnou a organizovanou pracovní sílu. Flexibilitě pracovního trhu nenahrává ani jedna z nejdelších výpovědních lhůt na světě – dva měsíce s mimořádně silnou ochranou zaměstnance, což brzdí tvorbu nových pracovních míst.

Prakticky vzato podnikání není možné bez schopné finanční a v případě zaměstnanců i mzdové účetní, případně se hodí i daňový poradce a právník. Dalším nutným předpokladem je kvalitní účetní software. Nejenom, že slouží k vedení podvojného účetnictví, ale i upozorňuje na povinnosti podnikatele v oblasti všech daní, odvodů a též se aktualizuje v případě změn zákonů a předpisů.

Ovšem základem je plán obchodní, finanční, personální i marketingový. Dále chuť, odhodlání, smysl pro riziko, ideálně již síť kontaktů a potenciálních obchodních partnerů. Odvaha, trpělivost, pevné nervy, odolnost a flexibilita. Jedinou jistotou v podnikání je totiž neustálá změna.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

2 Podnikání formou s.r.o.

2.1 Základní informace

Společnost s ručením omezeným je nejpoužívanější právní forma podnikání v ČR. Jedná se o nejjednodušší typ kapitálové společnosti, přestože obsahuje mnoho prvků osobní společnosti.

2.1.1 Základní charakteristika společnosti s ručením omezeným (s.r.o.) je následující:

- nejnižší počet zakladatelů: 1 fyzická nebo 1 právnická osoba
- nejvyšší počet společníků: neomezeno
- minimální výše základního kapitálu: 1 Kč
- nejnižší možný vklad: 1 Kč
- nejvyšší možný vklad: neomezeno
- rozsah splacení vkladu při vzniku: 30 % na peněžitý vklad a 100 % na nepeněžitý vklad
- lhůta pro splacení vkladu: individuální, určena společenskou smlouvou, nejpozději do 5 let od vzniku společnosti nebo převzetí vkladové povinnosti
- počet hlasů ke vkladu: na každou 1 Kč 1 hlas, společenská smlouva může určit jinak
- ručení společníka za závazky společnosti: společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného do obchodního rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění
- předmět činnosti: podnikání, ale lze založit i za jiným účelem
- orgány spolčenost: valná hromada, statutární orgán – jednatelé, dozorčí rada – nepovinná, případně další dle společenské smlouvy
- zakladatelský dokument: společenská smlouva nebo zakladatelská smlouva ve formě veřejné listiny (notářského zápisu)

2.1.2 Náležitosti zakladatelské listiny

Před samotným založením a vznikem společnosti s ručením omezeným by si zakladatel/zakladatelé měli zvážit následující náležitosti zakladatelské listiny/společenské smlouvy společnosti:

- **Obchodní firma společnosti (tj. název)**

  Při vybírání názvu společnosti s ručením omezeným, tedy obchodní firmy, pod kterou bude společnost podnikat a pod kterou bude zapsána do obchodního rejstříku, je nutné vybírat názvy, tak, aby obchodní firma nebyla zaměnitelná s firmou jiného podnikatele nebo nepůsobila klamavě. Při posuzování není rozhodující úplné slovní znění, ale jak zaměnitelně působí název na běžného (potencionálního) zákazníka.

  Za zaměnitelné je třeba pokládat obchodní jméno tehdy, pokud se shoduje (či jen nepatrně odlišuje) v určité výrazné, dominantní části s obchodním jménem jiného podnikatele. K rozlišení obchodní firmy nepostačí rozdílný dodatek označující právní formu (např. spol. s r.o. vs. s.r.o.). Výběr vhodné obchodní firmy je možné nejprve ověřit na internetovém portálu Ministerstva spravedlnosti: www.justice.cz, na kterém jsou registrovány obchodní společnosti a rovněž předem konzultovat znění obchodní firmy s notářem, který bude sepisovat notářský zápis o založení společnosti.

- **Sídlo společnosti**

  Do zakladatelské listiny není nutné uvádět konkrétní adresu nově zakládané společnosti, ale postačí uvést pouze město. Tento postup je doporučován, neboť při následné změně sídla společnosti není nutné měnit notářským zápisem společenskou smlouvu a tím vynakládat zvýšené výdaje.

- **Předmět podnikání**

  Do zakladatelské listiny je vhodnější uvést širší okruh předmětů podnikání, a to zejména ty, které se s hlavní činností společnosti přímo nebo nepřímo pojí, případně i ty, které společnost uvažuje vykonávat do budoucna. Vymezením širšího okruhu předmětu podnikání do zakladatelské listiny podnikatel, v případě budoucí změny předmětu podnikání, předejde nutnosti změny zakladatelského dokumentu formou notářského zápisu a s tím spojenými výdaji.

- **Statutární orgán – jednatel společnosti**

  Zakladatelská listina musí obsahovat určení prvních jednatelů zakládaného s.r.o. Zakladatelská listina by rovněž měla obsahovat způsob jednání statutárního orgánu za společnost. Obecně platí, že pokud má společnost více jednatelů a zakladatelská listina tento způsob neurčí, zastupuje tak společnost každý jednatel samostatně. V případě, že

v budoucnu dojde k výměně jednatele, nebo ke změně počtu jednatelů, není již nutné tuto skutečnost zapisovat do zakladatelské listiny a měnit tak její obsah notářským zápisem, změna proběhne pouze v rámci návrhu do obchodního rejstříku.

- **Určení společníků společnosti**

  - Uvedení jména a bydliště nebo sídla společníků. Společnost může mít jednoho nebo neomezený počet společníků, může jimi být fyzická nebo právnická osoba;

  - Určení druhů a výše podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů;

  - Výše vkladu nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly a určení správce vkladu.

- **Výše základního kapitálu**

  Minimální výše základního kapitálu činí 1 Kč. Základní kapitál musí být složen na účet společnosti, který zřídí banka, po předložení zakladatelské listiny. Ačkoliv se jedná pouze o účetní položku, která nezobrazuje žádné skutečné peníze, ani reálný majetek společnosti, má výše základního kapitálu určitý psychologický efekt na potencionální obchodní partnery a na důvěryhodnost společnosti obecně.

  Z uvedeného důvodu lze doporučit stanovit základní kapitál s.r.o. v částce v rozmezí minimálně 50.000 Kč až 100.0000 Kč.

2.2 Výhody podnikání prostřednictvím s.r.o.

Mezi hlavní výhodu podnikání prostřednictvím s.r.o. patří bezesporu ručení za závazky společnosti. Společníci s.r.o. neručí za závazky společnosti celým svým osobním majetkem, jak je tomu u OSVČ, ale pouze do výše svého nesplaceného základního kapitálu**,** dle zápisu do obchodního rejstříku.

Společnost s ručením omezeným může založit a jejím prostřednictvím podnikat jediná osoba/společník, která může být zároveň jediným jednatelem.

Založení s.r.o. je oproti jiným právnickým osobám (např. akciové společnosti) poměrně snadnou a vcelku levnou záležitostí. Společnost s r.o. podniká pod libovolným názvem, který si zvolí při založení, což je důležité při propagaci společnosti. OSVČ musí naopak podnikat pod svým jménem a příjmením, ke kterému může pouze přidat odlišující dodatek.

Nespornou výhodou pak může rovněž být nízká výše povinného základního kapitálu (např. proti akciové společnosti), tj. 1 Kč a s tím související nízká výše minimálního vkladu společníka, rovněž 1 Kč.

Co se dále týká daňových výhod, právnická osoba platí pouze daň z příjmů (19 %) a srážkovou daň ze zisku rozděleného mezi společníky (15 %), kdy celkově má výrazně lepší možnosti optimalizace daní, neboť OSVČ musí platit nejen daň z příjmů, ale také sociální a zdravotní pojištění. Na druhé straně je nutné doplnit, že OSVČ může uplatnit své daňové výdaje paušálním procentem.

S vlastnictvím společnosti s ručením omezeným se rovněž pojí určitá společenská prestiž a s narůstající délkou úspěšné existence společnosti se zvyšuje její tržní hodnota, kdy je například možné ji následně výhodně prodat. OSVČ v průběhu svého podnikání může zvyšovat cenu své práce, ale nebuduje žádnou hodnotu, kterou by bylo možné jednoduše převést na jinou osobu. Společnost může rovněž expandovat navýšením vkladů společníků, nebo přistoupením nových společníků. Řízení společnosti s.r.o. je rovněž možné předat jednateli, dalším společníkům, kdy naproti tomu OSVČ nemůže účinně delegovat řízení podnikání na jinou osobu.

Obecně tak lze konstatovat, že prostřednictvím s.r.o. je nejvýhodnější forma právnické osoby pro podnikatelské účely, nevýhody může být však časově složitější ukončení činnosti společnosti a její likvidace.

2.3 Založení a vznik s.r.o.

2.3.1 Proces založení a vzniku s.r.o.

Založení společnosti s ručením omezeným je krok, který předchozí jejímu vzniku, ke kterému dochází až okamžikem zápisu do příslušného obchodního rejstříku. Společnost je založena na

základě společenské smlouvy, případně zakladatelské listiny (pokud má pouze jednoho zakladatele), která musí být sepsána formou notářského zápisu.

Obsah společenské smlouvy, jež je zakladatelským dokumentem, upravuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen zákon o obchodních korporacích). Vyjma povinných náležitostí, které musí společenská smlouva/zakladatelská listina obsahovat (shora uvedených), je rovněž možné v ní upravit, zda společnost vydá stanovy, které upraví vnitřní organizaci společnosti a podrobněji některé záležitosti obsažené ve společenské smlouvě.

Po sepisu společenské smlouvy/zakladatelské listiny je však nutné učinit další právní úkony. Zejména je nutné si na živnostenském úřadě opatřit výpis ze živnostenského rejstříku opravňující právnickou osobu k výkonu předmětu podnikání uvedenému ve společenské smlouvě. Pro získání živnostenského oprávnění je potřeba vyplnit jednotný registrační formulář. Můžete jej navíc podat osobně anebo také elektronicky skrze stránky Ministerstva průmyslu a obchodu. Správní poplatek za vydání výpisu ze živnostenského rejstříku činí 1.000 Kč a lhůta pro vydání činí 5 pracovních dní.

Dalším krokem pro vznik s.r.o. je složení základního kapitálu správcem vkladu, který byl určen ve společenské smlouvě. Správce vkladu založí u jím vybraného bankovního institutu bankovní účet za účelem složení základního kapitálu. Banka účet otevře v případě, že jí bude předložen notářský zápis o založení společnosti. O složení základního kapitálu vydá banka správci vkladu potvrzení.

Následuje podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku, a to u příslušného rejstříkového soudu. Návrh na zápis je potřeba podat do 90 dnů od založení společnosti. Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podepsán všemi jednateli a jejich podpis musí být úředně ověřen.

Přílohami návrhu jsou:

- společenská smlouva nebo zakladatelská listina ve formě notářského zápisu;
- výpis ze živnostenského rejstříku;
- prohlášení správce vkladu s úředně ověřeným podpisem a potvrzení banky o splnění vkladové povinnosti a složení základního kapitálu;
- doklad o právním důvodu užívání prostor, v nichž je umístěno sídlo, tedy výpis z katastru nemovitostí sídla ne starší 3 měsíců osvědčující vlastnické právo k prostorám, do nichž společnost umístila své sídlo, a pokud není vlastníkem, souhlas vlastníka těchto prostor,

nebo správce zmocněného k udělení souhlasu s umístěním sídla a zmocnění tohoto správce;

- čestné prohlášení jednatelů o způsobilosti vykonávat svou funkci ve společnosti s úředně ověřenými podpisy;
- výpis z rejstříku trestů jednatele
    - v případě, že se jedná o občana ČR, si dnes již rejstříkový soud opatřuje sám a není tak nutné jej překládat. Opačně tomu však při zápisu při zápisu jednatele - občana jiného členského státu Evropské unie, u kterého se vyžaduje předložení výpisu z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu, jestliže tento stát příslušný výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad nevydává, předloží se čestné prohlášení učiněné členem představenstva před notářem nebo orgánem členského státu Evropské unie, jehož je občanem, nebo členského státu Evropské unie posledního pobytu. U občana, který pak není občanem ČR ani jiného členského státu Evropské unie se vyžaduje předložení výpis z evidence trestů nebo odpovídající doklad státu, jehož je jednatel občanem; nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo orgánem státu.

Všechny uvedené dokumenty musí být doloženy v originálech a nesmí být starší více než 3 měsíce. V případě cizojazyčných dokumentů musí být přeloženy do českého jazyka a z některých zemí musí rovněž obsahovat ověřovací doložku (Apostilu).

O zápisu společnosti vydá rejstříkový soud rozhodnutí o zápisu, jež zašle na adresu sídla zakládané společnosti. A jak již bylo uvedeno výše, zápisem do obchodního rejstříku vzniká samotná společnost s ručením omezením. Zápis nové společnosti provede rejstříkový soud do 5 pracovních dní od obdržení návrhu s přílohami. V případě, že některá příloha chybí, vyzve navrhovatele k opravě návrhu a k novému doložení příloh, čímž může dojít k prodloužení správní lhůty určené pro zápis.

Po zápisu do obchodního rejstříku vzniká společnosti také povinnost podat přihlášku k dani z příjmu právnických osob u příslušného správce daně, nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy mu vznikla povinnost vykonávat tímto zákonem stanovené úkony plátce daně.

3 Základní povinnosti

3.1 Zřízení živnosti a podnikání

Pro zahájení podnikání jako právnická osoba je, na rozdíl od podnikání jako OSVČ, zapotřebí mít **vždy živnostenské oprávnění**. Přehled možných živnostenských oprávnění blíže na Živnosti. Dále pak je třeba mít sepsanou společenskou smlouvu, stanovené sídlo firmy a firemní bankovní účet.

3.2 Živnostenské oprávnění – Živnostenský úřad

Na začátku podnikání je nutné zajít na živnostenský úřad a vyplnit Jednotný registrační formulář. Jednotným registračním formulářem lze provést najednou všechny potřebné i volitelné registrace a ohlášení, tedy zahájení živnosti, registraci k dani z příjmu i oznámení správě sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám (vlastní i všem ZP případných zaměstnanců). Zároveň lze provést i registraci k silniční dani, DPH nebo dani z příjmů za zaměstnance, podle toho, který typ daní se týká přímo našeho podnikání. Výpis z rejstříku trestů už není potřeba, úřad si jej zajistí sám.

Živnostenský list, tedy papírový doklad o naší živnosti, se dnes již nevystavuje. Na živnostenském úřadě získáváme živnostenské oprávnění, a pokud je potřebujeme někde doložit, lze vytisknout **výpis ze živnostenského rejstříku** (viz Rejstříky). „Papírový“ živnostenský list z dřívějška je také stále platný.

Většinu živností stačí jen ohlásit na kterýkoliv živnostenský úřad. Dokládá se, že splňujeme všeobecné podmínky, což většinou znamená jen přijít s občanským průkazem, a zaplatit poplatek. Toto stačí, protože většina živností patří mezi volné živnosti.

Pokud chceme provozovat živnost patřící mezi živnosti vázané nebo živnosti řemeslné, je třeba doložit navíc požadovanou odbornou způsobilost, například potvrzení o vzdělání, praxi.

3.3 Zdravotní pojišťovny a ČSSZ – Zdravotní a sociální pojištění

Se založením firmy také souvisí zdravotní a sociální pojištění. Pokud společnost zaměstnává zaměstnance, musí je přihlásit na sociální a zdravotní pojišťovnu a následně za zaměstnance odvádět sociální a zdravotní pojištění. Formuláře si lze vyzvednout na OSSZ (okresní správě sociálního zabezpečení) a příslušných zdravotních pojišťovnách všech zaměstnanců. Veškeré formuláře je možné také vyplit online.

Obecný přehled o zákonném pojištění, ať již sociálním nebo zdravotním lze najít zde.

3.3.1 Informace a zálohy na pojistné ZP

Podnikatel platí pojistné za zaměstnance na účet příslušné zdravotní pojišťovny, částka je vždy dána součtem částek pojistného jednotlivých zaměstnanců, pojištěných u této zdravotní pojišťovny. Je povinen platit pojistné od dne, kdy zaměstnanec nastoupí do zaměstnání. Jeho nástup musí oznámit příslušné zdravotní pojišťovně do osmi dnů.
Za zaměstnance odvádí pojistné zdravotního pojištění **zaměstnavatel** ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu, po zaokrouhlení na 1 Kč nahoru. Zaměstnanci srazí, i bez jeho souhlasu, ze mzdy jednu třetinu této částky (tedy 4,5 %), zbývající dvě třetiny (tedy 9 %) uhradí zaměstnavatel ze svých prostředků.

Minimální výše pojistného

Minimální výše pojistného je dána minimálním vyměřovacím základem, což je u zaměstnance stanovená minimální mzda – od 1. 1. 2019 je tato částka stanovena na 13 350 Kč, takže minimální pojistné **zaměstnanců** je **1 803 Kč**.
Pro některé zaměstnance ale **neplatí povinnost dodržet minimální vyměřovací základ.** U takového zaměstnance je pak vyměřovacím základem jeho skutečný příjem.
Všechny informace o vyměřovacím základu a výpočtu výše pojistného zdravotní pojišťovně lze najít na stránkách Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, ale jsou platné pro všechny zdravotní pojišťovny.

Splatnost pojistného

Pojistné zaměstnance se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a **je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.** O uskutečněných platbách pojistného je zaměstnavatel povinen vést průkaznou evidenci. Na žádost příslušné zdravotní pojišťovny je povinen předložit údaje rozhodné pro výpočet pojistného, včetně rodného čísla každého zaměstnance. Rozhodné období, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ zaměstnance, je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí.
Zaměstnavatelé jsou **povinni**, současně s platbou pojistného, **předávat** všem zdravotním pojišťovnám, u kterých jsou pojištěni jejich zaměstnanci, přehled o platbách pojistného. Přehled se odevzdává nejpozději do 20. dne následujícího měsíce.

Práce vykonávané mimo pracovní poměr

Pro účely zdravotního pojištění se za zaměstnance považuje i osoba činná na základě **dohody o pracovní činnosti**, popřípadě více dohod o pracovní činnosti u jednoho zaměstnavatele, pokud v kalendářním měsíci dosáhne započitatelného příjmu, jehož výše **je stanovena na 3 000 Kč** (od 1. 1. 2019).

3.3.2 Pojistné na sociální zabezpečení

Pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje platby na **nemocenské pojištění**, **důchodové pojištění** a **příspěvek na státní politiku zaměstnanosti**. Kdo je povinen platit pojištění, jaká je jeho výše a podrobné informace o důchodovém a nemocenském pojištění je zveřejněno na www.businessinfo.cz nebo na stránkách České správy sociálního zabezpečení www.cssz.cz.

Povinnosti zaměstnavatelů

- Jsou povinni odvádět i pojistné, které je povinen platit zaměstnanec.
- Jsou povinni sami vypočítat pojistné, které jsou povinni odvádět.
- Jsou povinni podávat Přehled o výši pojistného
- Je-li zaměstnanci vyplácen příjem v cizí měně, přepočte se na českou měnu kurzem devizového trhu stanoveným Českou národní bankou, který platí k poslednímu dni kalendářního měsíce, za který se pojistné odvádí.
- Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se v těchto případech řídí sídlem zaměstnavatele.

Výpočet pojistného

Postup pro výpočet pojistného je přesně popsán na stránkách ČSSZ.

Výše pojistného

Sazby pojistného z vyměřovacího základu pak od 1. 7. 2019 činí:

- u zaměstnavatele **24,8 %** z vyměřovacího základu, z toho 2,1 **%** na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění, 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti,
- u zaměstnanců **6,5 %,**
- u zahraničního zaměstnance **2,1 %** z vyměřovacího základu.

U zahraničních zaměstnanců je **minimální výše pojistného na nemocenské pojištění** stanovena na **126 Kč** (2,1 % z minimálního vyměřovacího základu, který činí 6 000 Kč).

Zákonem č. 32/2019 Sb. dochází s účinností od 1. 7. 2019 ke zrušení tzv. karenční doby, po kterou se v případě dočasné pracovní neschopnosti neposkytuje osobě v zaměstnaneckém poměru náhrada mzdy (zpravidla první 3 dny trvání dočasné pracovní neschopnosti). Jako určitá kompenzace za zrušení karenční doby dochází s účinností od téhož dne ke **snížení sazby pojistného** na nemocenské pojištění **o 0,2 %** – změna § 7 odst. 1 písm. a), c) bod 2 a písm. e) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Způsob platby pojistného

Pojistné se platí v české měně bezhotovostním převodem z účtu, v hotovosti prostřednictvím banky, spořitelního a úvěrního družstva nebo držitele poštovní licence. Jde-li o částku

do 10.000 Kč, lze pojistné uhradit též v hotovosti v pokladně příslušné OSSZ. V případě placení na účet příslušné OSSZ považuje za den platby den, kdy dojde k připsání pojistného na účet poskytovatele platebních služeb příslušné OSSZ.

Splatnost pojistného

Splatnost pojistného je pro zaměstnavatele od 1. do 20. dne následujícího měsíce.

Jednou z důležitých podmínek pro získání nároku na důchod je stanovená doba pojištění.

Účastníky českého důchodového pojištění jsou také cizí státní příslušníci s trvalým nebo přechodným pobytem na území ČR, kteří jsou na území ČR v pracovním nebo obdobném poměru k zaměstnavateli se sídlem v ČR, pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů a cizí státní příslušníci samostatně výdělečně činní na území ČR. Některé podmínky účasti na důchodovém pojištění (včetně výplat dávek z důchodového pojištění) mohou být navíc upraveny mezinárodními bilaterálními smlouvami o sociálním zabezpečení.

3.3.3 Sociální zabezpečení osob migrujících v rámci EU – OSSZ

Hlavními **právními předpisy, kterými se řídí** sociální zabezpečení osob migrujících v rámci EU, jsou:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 465/2012 ze dne 22. května 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a nařízení (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004

Všeobecné informace:

- Příslušnost k právním předpisům pro **právnickou osobu** se řídí podle místa sídla společnosti.
- **Výjimky v určování příslušnosti k právním předpisům** – lze požádat, pokud si osoba přeje podléhat jiným právním předpisům sociálního zabezpečení, než jí byly určeny jako příslušné. Na udělení výjimky není právní nárok. Do rozhodnutí vstupuje i instituce zdravotního pojištění. Ze strany žadatele je nutné udělení výjimky náležitě odůvodnit. Je-li udělena, platí tato výjimka zpravidla maximálně 5 let.

- Tiskopisy i Všeobecné informace pro migrujícími občany států EU jsou zveřejněny na webu ČSSZ
- Informace pro zaměstnavatele a zaměstnance poskytují pověření zaměstnanci OSSZ oddělení nemocenského pojištění; v Trutnově je kontakt na spojovatelku na tel. 499 848 311.

Pro nahlížení na záležitosti týkající se plateb pojištění, resp. čerpání sociálních dávek je třeba rozlišit, zda se jedná o **vyslání** zaměstnance na práci do jiného státu EU nebo **souběh** zaměstnání v různých státech EU.

Vyslání (čl. 12 nařízení č. 883/2004)

Na osobu, která je obvykle zaměstnána v jednom členském státě, odjede do jiného státu a provozuje tam podobnou činnost, se nadále vztahují právní předpisy prvního členského státu, nepřesahuje-li očekávané trvání této činnosti 24 měsíců.

Aby bylo instituci v jiném členském státě zřejmé, že jde o vyslání, měl by mít vyslaný zaměstnanec od české instituce vystaveno osvědčení o vyslání – jde o formulář A1. Žádost o vystavení formuláře A1 podávají společně zaměstnanec i zaměstnavatel.

Souběh (čl. 13 nařízení č. 883/2004)

Osoba, která své zaměstnání v jednom členském státě EU nepřeruší a současně začne pracovat jako zaměstnanec v jiném členském státě, bude většinou podléhat právním předpisům státu, v němž bydlí (odvádět pojistné a pobírat dávky).

Pokud je bydliště zaměstnance (centrum zájmů – místo, v němž má nejširší vazby) v ČR, je třeba před začátkem výdělečné činnosti kontaktovat následující české instituce:

1) OSSZ – příslušnou zpravidla podle sídla zaměstnavatele;
2) zdravotní pojišťovnu, u níž je zaměstnanec doposud v ČR pojištěn;
3) kontaktní pracoviště ÚP – pokud byl před započetím souběžné činnosti pojištěn v ČR a nyní došlo ke změně, a on nebo jeho rodinní příslušníci pobírá některou z dávek od ÚP (je třeba informovat o nastalé změně).

PŘÍKLAD

Český zaměstnavatel vyšle českého státního příslušníka (český občan) za prací do zahraničí:

Pokud jako český zaměstnavatel (zaměstnavatel se sídlem v ČR) vyšlete českého občana na dobu kratší než 24 měsíců do jiného členského státu EU/EHP či Švýcarska, aby tam pro vás vykonával práci, na jeho příslušnosti k českému systému sociálního zabezpečení se za splnění určitých podmínek nic nemění. Budete za něj nadále odvádět pojistné do českého

systému, ze kterého bude nadále oprávněn v případě splnění podmínek čerpat dávky sociálního zabezpečení.

Pokud v jiném členském státě EU nebo smluvním státě vznikla dočasná pracovní neschopnost, byla potvrzena ošetřujícím lékařem v tomto státě a zároveň je delší než 14 kalendářních dní, je třeba vyplnit tento formulář.

3.4 Hlavní povinnosti podnikatele, vedení účetnictví – Finanční úřad

Současný český účetní legislativní rámec pro podnikatele tvoří základní zákony:

- Zákon o účetnictví (Zákon č. 563/1991 Sb.)
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
- České účetní standardy pro podnikatele

Dalšími předpisy pro podnikatele jsou např. také:

- Zákon o daních z příjmů (Zákon č. 586/1992 Sb.)
- Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (Zákon č. 593/1992 Sb.)
- Zákon o dani z přidané hodnoty (Zákon č. 235/2004 Sb.)
- Daňový řád (Zákon č. 280/2009 Sb.)

V následujících odstavcích uvádíme pouze některé (základní / zásadní) povinnosti podnikatele spojené s podnikáním právnické osoby. Detailně vše zná odborník, který povede vaše účetnictví (finanční, resp. mzdová účetní).

Mezi hlavní povinnosti s.r.o. patří především:

1) **Vést účetnictví** (tj. není možné vést jen daňovou evidenci jako je tomu u OSVČ)
2) **Podávat daňové přiznání právnické osoby**
3) **Zakládat účetní uzávěrky, návrh rozdělení zisku a zprávy o vztazích mezi propojenými osobami do sbírky listin v obchodním rejstříku**
4) Pokud nestanoví zákon či společenská smlouva kratší lhůtu, **uspořádat valnou hromadu nejméně jednou za rok.** Pokud valná hromada schvaluje řádnou účetní uzávěrku, musí se konat nejpozději do 6 měsíců od posledního dne účetního období.

Existují však i další povinnosti s.r.o., které z podnikání touto formou vyplývají.

Řadí se mezi ně například:

- Označit sídlo i provozovnu obchodní firmou a identifikačním číslem (IČ).
- Uvádět název společnosti, sídlo firmy, IČ, údaj o zápisu v obchodním rejstříku (vč. spisové značky) na objednávkách, obchodních dopisech, internetových stránkách a fakturách.
- Oznamovat jakékoli změny na úřady.

- Vyplňovat statistické výkazy ČSÚ (pokud je tímto úřadem firma vybrána k jejich vyplnění)
- Vybírat pravidelně svou datovou schránku.
- Zaregistrovat se k daním, pokud se tato povinnost na firmu vztahuje (tj. včetně silniční daně pro firemní vozidla, a v případě překročení obratu 1 mil. Kč ročně i registrace k DPH).
- Platit daně a zálohy na ně.

Společnost se musí povinně registrovat k dani z příjmů právnických osob, jejich výše je 19 % a odvádí se z dosaženého zisku.
Pokud valná hromada schválí vyplacení zisku společníkům, zisk se daní 15 % srážkové daně.
Jakmile se s.r.o. zapíše do obchodního rejstříku, zřídí mu Ministerstvo vnitra zastoupené provozovatelem – Českou poštou, jeho datovou schránku. Přístupová hesla pak rozešle všem jednatelům na adresy jejich trvalých bydlišť. K aktivaci datové schránky pak dojde prvním přihlášením do ní nebo patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů. Přístupové údaje pro jednatele může vyzvednout sám jednatel, případně může pomocí úředně ověřené plné moci ustanovit tzv. administrátora datové schránky.
Přihlásí-li se oprávněná osoba poprvé, je požádána o změnu hesla a poté vždy po dalších třech měsících.

3.4.1 Vedení účetnictví

Účetnictví je nejdůležitější součástí každého podnikání právnických osob, tedy i společnosti s ručením omezeným. V účetnictví se účtuje o **stavu a pohybu majetku a jiných aktiv**, **závazků a jiných pasiv**, dále o **nákladech a výnosech** a o **výsledku hospodaření**. Účtuje se tzv. **podvojným způsobem**, známým jako **Má dáti / Dal**.
Má-li společnost dobré účetnictví, respektive kvalitního účetního, bude podnik prosperovat a vedení společnosti bude mít naprostý přehled o všech financích.
Stěžejním právním předpisem, který stanoví, kdo a jak má vést účetnictví, je zákon o účetnictví (zákon č. 563/1991 Sb.).

Jak vést kvalitní účetnictví

Nejpohodlnější variantou je, když účetnictví společnosti provádí kvalitní a zkušený účetní.

3.4.2 Informace finančního úřadu pro začínající podnikatele

V případě, že má podnikatel v ruce čerstvý živnostenský list nebo se nechal nově zapsat do Obchodního rejstříku, jistě uvítá odpovědi na několik základních otázek v souvislosti s podnikáním.

Kdo je „daňový subjekt“?

Daňovým subjektem může být jak fyzická, tak právnická osoba, tedy v podstatě každý, komu vzniká povinnost platit jakoukoliv daň. Podle toho, o kterou daň se jedná, je podnikatel buď **poplatník** (například daně z příjmů fyzických nebo právnických osob) nebo **plátce** (například daně z přidané hodnoty anebo daně z příjmů ze závislé činnosti, pokud je zaměstnavatelem).

Je nutné se na finančním úřadě registrovat? Kdy, kde a jak?

Ano, podnikatel se musí (až na některé výjimky) registrovat k jednotlivým daním vždy.

- Obecná pravidla pro registraci jsou k dispozici v **daňovém řádu** (§ 125 až 131).
- Další konkrétní podmínky vzniku registrační povinnosti stanoví zvláštní daňové zákony.
- U daní z příjmů (§ 39 až § 39b zákona o daních z příjmů) je třeba podat přihlášku k registraci:
- Jako právnická osoba (tzn. podnikající například jako s.r.o.) do 15 dnů od svého vzniku. Totéž platí i v souvislosti se vznikem stálé provozovny a u zahraničního subjektu, který začal vykonávat činnost na území ČR, nebo ze zdejších zdrojů přijal příjmy, nebo obdržel povolení v tuzemsku vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů.
- Jako zaměstnavatel do 8 dnů ode dne, kdy vznikla povinnost vykonávat zákonem stanovené úkony plátce daně. Totéž platí i pro plátcovu pokladnu.

Kde se podává přihláška k registraci?

Přihláška k registraci se podává u věcně a místně příslušného správce daně, tj. na příslušném finančním úřadě, resp. územním pracovišti. Určení místní příslušnosti daňového subjektu ke správci daně se u právnické osoby převážně řídí sídlem zapsaným v Obchodním rejstříku.

Do jisté míry je splnění této povinnosti usnadněno Centrálním registračním místem. Toto se nachází na živnostenském úřadě a ihned při založení živnosti lze na jednom místě vyřídit další povinnosti vůči finančnímu úřadu, okresní správě sociálního zabezpečení, úřadu práce a zdravotní pojišťovně, které provázejí vstup do podnikání.

Ulehčení splnění těchto povinností napomáhá i možnost využití kontaktního místa veřejné správy – Czech POINTU.

Co je daňové identifikační číslo?

Hned na samém začátku registrace přidělí správce daně tzv. **daňové identifikační číslo**. Daňové identifikační číslo obsahuje kód „CZ“ a identifikační číslo (u právnické osoby) nebo rodné číslo (u fyzické osoby). Ve výjimečných případech přiděluje správce daně vlastní identifikátor.

Daňové identifikační číslo je podnikatel povinen uvádět při styku se správcem daně ve všech případech, které se týkají daně, ke které byl registrován.

Jak se registrovat k dani z přidané hodnoty?

Registrace k dani z přidané hodnoty je nezbytnou podmínkou pro to, aby se podnikatel stal plátcem daně z přidané hodnoty (§ 94 a § 94a; § 6 až 6f zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty).
Zákon o dani z přidané hodnoty rozlišuje:

- Povinnou registraci plátce, kdy je nutné podat přihlášku k registraci do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém byl překročen stanovený obrat 1 milion korun.
- Dobrovolnou registraci plátce.

Přihlášku k registraci, kontrolní hlášení a oznámení o změně registračních údajů podává budoucí plátce daně pouze elektronicky na elektronickou adresu podatelny zveřejněnou správcem daně. Jedním z povinných údajů v přihlášce k registraci k DPH je také uvedení všech vlastních bankovních účtů, které jsou používány pro podnikání s určením, které účty mají být zveřejněny (§ 98 písm. d) zákona o dani z přidané hodnoty).
Podrobnější informace viz bod 3.4.3.

Jak se činí podání vůči finančnímu úřadu?

Pro všechna podání platí, že právnická osoba je povinna učinit je elektronicky (datovou zprávou). To lze prostřednictvím aplikace Elektronická podání pro Finanční správu, která je dostupná na www.daneelektronicky.cz nebo přes datovou schránku. Formáty a struktury datových zpráv, které je způsobilý správce daně přijmout, jsou zveřejněny spolu s dalšími údaji pro elektronická podání, na úřední desce finanční správy (https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/generalni-financni-reditelstvi/uredni-deska-gfr).
Z každého podání musí být vždy zřejmé, kdo je činí, čeho se podání týká a co se navrhuje. Pro podání činěná vůči správci daně je typické, že se využívá zejména forma předepsaného tiskopisu.

Jak zdaňovat příjmy, jestliže podnikání přesahuje hranice ČR?

Primárně je třeba určit, zda je podnikatel daňovým rezidentem nebo nerezidentem. Tohle zjištění je zásadní, neboť určuje, jaké příjmy bude v ČR zdaňovat. U právnické osoby se daňové rezidentství posuzuje zejména dle sídla společnosti.

- Obecně platí, že v zemi daňové rezidence je tzv. neomezená daňová povinnost, tj. rezident ČR, má povinnost v daňovém přiznání uvést a zdanit své celosvětové příjmy, přičemž případné daně zaplacené v zahraničí se zohlední metodou vyloučení dvojího zdanění dle příslušné Smlouvy o dvojím zdanění a zákona o daních z příjmů (§ 38f zákona o daních z příjmů). Pokud podnikatel jakožto daňový rezident ČR pobírá příjmy ze zahraničního státu, se kterým není v účinnosti smlouva o zamezení dvojího zdanění,

vyloučení dvojího zdanění není možné a přichází v úvahu pouze možnost zmírnění dvojího zdanění prostřednictvím využití ustanovení zákona o daních z příjmů (§ 6 odst. 13 a § 24 odst. 2 zákona o daních z příjmů).

- Nerezident ČR má povinnost zdaňovat pouze příjmy tzv. se zdrojem na území ČR, tedy ty, které jsou vymezeny v zákoně o daních z příjmů (§ 22 zákona o daních z příjmů). Nadto je-li rezident státu, s nímž má ČR uzavřenou SZDZ, pak je možné, že ani tyto příjmy v ČR danit nebude, nebo je bude danit nižší sazbou daně, ale to záleží na konkrétním znění Smlouvy o dvojím zdanění.

3.4.3 Registrace plátce DPH

Pokud se firma zaregistruje jako plátce DPH, řídí se zákonem o DPH.

K platbě DPH je možné přihlásit se dobrovolně. Nastává ale několik případů, kdy je **registrace povinná**:

1) **Plátce DPH překročením obratu** – pokud obrat překročí **1 milion Kč** za 12 nebo méně kalendářních měsíců následujících po sobě. Co je to obrat a jak jej sledovat podrobně viz plátcem překročením obratu.

2) **Plátce DPH z jiných důvodů** – třeba tehdy, když společnost nabývá majetek privatizací nebo prodejem podniku nebo když pokračuje v podnikání po zemřelé osobě, která byla plátcem DPH. Tyto a další méně časté případy povinné registrace jsou vyjmenovány hlavně v § 6a až 6e zákona o DPH.

3) **Jen identifikovaná osoba** – možná není nutné být plátcem DPH, ale jen identifikovanou osobou – například při zakoupení zboží nad 326 tis Kč nebo při přijetí služby od osoby neusazené v tuzemsku (například při zadání reklamy na Facebook nebo Google AdWords) nebo poskytnutím služby s místem plnění v jiném státě EU (například umístěním reklamy Google AdSense na vlastním webu).

Do kdy je povinnost se zaregistrovat

Je třeba zaregistrovat se do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém byl překročen zákonem stanovený obrat nebo se podnikatel stal plátcem DPH z jiného důvodu nebo se stal identifikovanou osobou. Novému plátci DPH je automaticky nastaveno měsíční zdaňovací období. Je ale možné změnit platby na čtvrtletní, viz Zdaňovací období.

Je-li podnikatel plátcem DPH, musí přidávat, tedy uplatňovat daň z přidané hodnoty na všechny své prodeje, tedy uskutečněná zdanitelná plnění. Tyto daně, o které se pro jeho zákazníky zvyšuje cena výrobků, zboží a služeb, musí přiznat a odvést finančnímu úřadu. Vždy **do 25. dne po skončení zdaňovacího období** (pro někoho kalendářní měsíc, pro někoho kalendářní čtvrtletí) pak musí podávat daňové přiznání a kontrolní hlášení, v některých případech i souhrnné hlášení pro EU.

Vzhledem k tomu, že coby podnikající právnická osoba, má zpřístupněnu datovou schránku, musí podávat již veškerá přiznání a další formulářová podání elektronicky, tedy pomocí datové schránky, elektronického podpisu nebo aspoň pomocí aplikace EPO a následného potvrzení.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Evidence DPH musí obsahovat více údajů než dříve kvůli nástupu kontrolního hlášení. Jde o to, aby mohla být sečtena zvlášť plnění, která jsou uvedena v kontrolním hlášení kumulativně. U plnění, která jsou uváděna jednotlivě, zase musí být zachyceno i DIČ, původní číslo daňového dokladu a datum povinnosti přiznat DPH. Blíže viz kontrolní hlášení.

Má-li podnikatel k dispozici účetní program, vyřeší to patrně dodavatel softwaru, vede-li však evidenci pouze v tabulkách, např. v Excelu, musí evidenci upravit. Daňové doklady musejí mít určité náležitosti, viz Daňové doklady a Uskutečnění zdanitelného plnění.

Daňové doklady se také musejí 10 let archivovat. Je třeba vést také evidenci pro účely DPH. Stejně jako doklady musí se i evidence 10 let archivovat. Viz Uskutečnění zdanitelného plnění v § 21 zákona o DPH.

Pokud podnikatel prodává produkty či služby do zahraničí plátci DPH, celkovou cenu bude účtovat bez DPH. Je však velmi důležité ověřit si, zda je partner v zahraničí opravdu plátcem DPH. Evropská Unie spravuje systém VIES (VAT Information Exchange System), kde to lze ověřit. Oficiální stránky Evropské komise jsou k dispozici i v českém i polském jazyce na www.ec.europa.eu.

3.4.4 Silniční daň

Pokud podnikatel používá automobil pro podnikání, platí čtvrtletně zálohy na silniční daň a po konci kalendářního roku pak k 31. lednu podává daňové přiznání. Může však celou daň zaplatit dopředu na celý rok.

K silniční dani se registruje ten, kdo je uveden v technickém průkazu jako provozovatel vozidla. Ten také podává přiznání a platí silniční daň. Silniční daň platí i **zaměstnavatel**, jehož zaměstnanec používá na služební cesty soukromé vozidlo a zaměstnavatel mu vyplácí cestovní náhrady.

Přiznání se podává také elektronicky. Částka zaplacena za silniční daň se liší podle toho, jaký je zdvihový objem motoru osobního automobilu, resp. kolik náprav a s jakým zatížením má nákladní automobil. U osobních automobilů se jedná o částku **od 1.200 Kč až do 4.200 Kč**. U nákladních automobilů se pak částka pohybuje v rozmezí **od 1.800 Kč až do 44.100 Kč**. Silniční daň však může být podstatně **snížena,** pokud od první registrace vozu neuběhlo více než 9 let. **V prvních třech letech** od registrace je nárok na **slevu 48 %**, v **následujících třech letech** nárok na **slevu 40 %** a v **posledních třech letech na slevu 25 %.**

Od silniční daně se lze také osvobodit dle § 3 zákona o silničních daních. Jedna z nejčastějších situací, kdy je podnikatel **osvobozen od silniční daně** je, že služební vozidlo je provozováno na **LPG, CNG, elektřinu** nebo **hybridní pohonné hmoty**.

3.4.5 Daň z příjmů

Povinnost k dani z příjmů právnických osob se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění platném pro příslušné zdaňovací období.

Zdaňovacím obdobím daně z příjmů právnických osob je:

- kalendářní rok,
- hospodářský rok,
- období od rozhodného dne fúze nebo rozdělení obchodní korporace nebo převodu jmění na společníka do konce kalendářního roku nebo hospodářského roku, ve kterém se přeměna nebo převod jmění staly účinnými, nebo
- účetní období, pokud je toto účetní období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců.

Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období se podává ve lhůtě podle § 136 odst. 1 daňového řádu, tj. nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období a jde-li o daňový subjekt, který má zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo jehož daňové přiznání zpracovává a podává poradce, podává se daňové přiznání nejpozději do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období.
Daňové přiznání lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí nebo na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem. Přílohy jsou součástí podání. Má-li daňový subjekt nebo jeho zástupce zpřístupněnu datovou schránku nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen podání daňového přiznání učinit pouze datovou zprávou odeslanou prostřednictvím datové schránky.
Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li zákonem o daních z příjmů stanoveno jinak.
Daň vypočtená v daňovém přiznání je splatná v poslední den lhůty stanovené pro podání daňového přiznání a můžeme ji zaplatit:

- bezhotovostní platbou prostřednictvím bankovního příkazu nebo internetového bankovnictví,
- v hotovosti na finančním úřadu – územním pracovišti (dle sídla společnosti),
- v hotovosti prostřednictvím poštovní poukázky typu A.

Daň je splatná na předem dané číslo účtu (viz Bankovní účty finančních úřadů), jako variabilní symbol se uvádí identifikační číslo poplatníka.
Existují také položky snižující základ daně a další možné slevy na dani. Podrobnější informace k placení daní jsou přístupné na stránkách Finanční správy ČR.

3.5 Elektronická evidence tržeb

EET podléhá podnikatel tehdy, **pokud provozuje ubytovací nebo stravovací služby,** příp. podniká **v maloobchodě či velkoobchodě**. K EET se musí přihlásit před tím, než přijme svoji první platbu.

O každé tržbě v hotovosti zašle údaje online internetem správci daně a hned poté vystaví zákazníkovi účtenku s údaji, které od správce daně obdrží. Před zahájením EET musí provést řadu úkonů, viz podrobný popis Zahájení EET. Než začne vést EET, požádá o autentizační údaje pomocí své datové schránky prostřednictvím daňového portálu. Použije-li internet, dostane autentizační údaje do datové schránky. Autentizační údaje jsou přihlašovací údaje do správy údajů evidence tržeb, tedy uživatelské jméno a heslo. Pro vyšší stupeň zabezpečení může požádat i o kód zasílaný SMS na mobilní telefon. Podrobný postup je k dispozici na http://www.jakpodnikat.cz/zahajeni-eet.php.

V EET je třeba evidovat jen všechny příjmy v hotovosti. Nezáleží na tom, v jaké výši tržba je, může být haléřová nebo tisícikorunová. Dobírky za zásilky se evidují v EET jen tehdy, pokud je přepravce vyplácí v hotovosti. Když je posílá na účet, neevidují se. Příjmy na bankovní účet, bankovní kartou nebo online platební bránou EET neeviduje, ani příjmy ojedinělé, třeba neočekávaná a jednorázová platba v hotovosti, pokud jsou standardně využívány platby výhradně na účet.

Účtenka pro zákazníka obsahuje tyto údaje:

- název provozovny, ve které je tržba uskutečněna,
- pokladní zařízení, na kterém je tržba evidována,
- pořadové číslo účtenky,
- datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky,
- celková suma tržby,
- bezpečnostní kód (BKP),
- podpisový kód (PKP),
- údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu,
- fiskální kód (FIK), který byl od finanční správy zaslán online.

Účtenka musí být vystavena nejpozději při uskutečnění evidované tržby. Přitom zákazník není povinen si účtenku převzít. Není předepsán žádný formát ani způsob předání účtenky zákazníkovi, lze ji vystavit i elektronicky, bez tisku, a předat ji zákazníkovi třeba e-mailem, MMS nebo přes bluetooth. Na alternativní formě předání účtenky však musí být mezi podnikatelem a zákazníkem shoda.

Na portále správce daně si kdokoliv může ověřit, zda byla tržba opravdu zaevidována. Jestliže je potřeba stornovat již zaslanou tržbu, zaeviduje se do EET stejně jako normálně, ale jako „minusová položka“. Toto opatření se vztahuje na vrácení zboží bez uvedení důvodu, vyřízení reklamace, omylem zaevidované tržby nebo na případy, kdy byly údaje o tržbě zaslány

před přijetím tržby a zákazník nakonec zboží nezaplatil. Provedené storno se nedá navázat na původně zaslanou datovou zprávu, respektive vydanou účtenku.

3.6 Daňový kalendář

Pro lepší přehled o tom, kdy je potřeba platit různé daně, je možno řídit se daňovým kalendářem, který je dostupný také online na stránkách Finanční správy ČR. Je třeba zdůraznit, že každá společnost platí pouze relevantní daně pro její předmět podnikání, tzn. že pokud např. není provozovatelem herny, nýbrž obchoduje s nábytkem, pak samozřejmě neplatí daň z hazardních her.

Jako příklad jsou zde uvedeny termíny pro platby daní ve 2. pololetí roku 2019.

Červenec		
01.07.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za květen 2019
01.07.	daň z příjmů	podání přiznání k dani a úhrada daně za rok 2018, má-li poplatník povinný audit nebo mu přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce
10.07.	spotřební daň	splatnost daně za květen 2019 (mimo spotřební daň z lihu)
15.07.	daň silniční	záloha na daň za 2. čtvrtletí 2019
20.07.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně k MOSS
22.07.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
25.07.	daň z hazardních her	daňové přiznání a splatnost daně za 2. čtvrtletí 2019
25.07.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a daň za 2. čtvrtletí a za červen 2019
25.07.	daň z přidané hodnoty	souhrnné hlášení za 2. čtvrtletí a za červen 2019
25.07.	daň z přidané hodnoty	kontrolní hlášení za 2. čtvrtletí a za červen 2019
25.07.	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za červen 2019
25.07.	spotřební daň	splatnost daně za květen 2019 (pouze spotřební daň z lihu)
25.07.	spotřební daň	daňové přiznání za červen 2019
25.07.	spotřební daň	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně například z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za červen 2019 (pokud vznikl nárok)
30.07.	energetické daně	podání oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv a splatnost související jistoty.
31.07.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za červen 2019
Srpen		
09.08.	spotřební daň	splatnost daně za červen 2019 (mimo spotřební daň z lihu)
20.08.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
26.08.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně za červenec 2019
26.08.	daň z přidané	souhrnné hlášení za červenec 2019

	hodnoty	
26.08.	daň z přidané hodnoty	kontrolní hlášení za červenec 2019
26.08.	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za červenec 2019
26.08.	spotřební daň	splatnost daně za červen 2019 (pouze spotřební daň z lihu)
26.08.	spotřební daň	daňové přiznání za červenec 2019
26.08.	spotřební daň	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně například z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za červenec 2019 (pokud vznikl nárok)
Září 2019		
02.09.	daň z nemovitých věcí	splatnost 1. splátky daně (poplatníci provozující zemědělskou výrobu a chov ryb s daní vyšší než 5 000 Kč)
02.09.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za červenec 2019
09.09.	spotřební daň	splatnost daně za červenec 2019 (mimo spotřební daň z lihu)
16.09.	daň z příjmů	čtvrtletní záloha na daň
20.09.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
24.09.	spotřební daň	splatnost daně za červenec 2019 (pouze spotřební daň z lihu)
25.09.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně za srpen 2019
25.09.	daň z přidané hodnoty	souhrnné hlášení za srpen 2019
25.09.	daň z přidané hodnoty	kontrolní hlášení za srpen 2019
25.09.	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za srpen 2019
25.09.	spotřební daň	daňové přiznání za srpen 2019
25.09.	spotřební daň	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně například z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za srpen 2019 (pokud vznikl nárok)
30.09.	daň z přidané hodnoty	žádost o vrácení DPH z EU dle § 82 zákona o DPH
30.09.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za srpen 2019
Říjen		
10.10.	spotřební daň	splatnost daně za srpen 2019 (mimo spotřební daň z lihu)
15.10.	daň silniční	záloha na daň za 3. čtvrtletí 2019
20.10.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně k MOSS
21.10.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
25.10.	daň z hazardních her	daňové přiznání a splatnost daně za 3. čtvrtletí 2019
25.10.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně za 3. čtvrtletí a za září 2019
25.10.	daň z přidané hodnoty	souhrnné hlášení za 3. čtvrtletí a za září 2019
25.10.	daň z přidané hodnoty	kontrolní hlášení za 3. čtvrtletí a za září 2019
25.10.	energetické	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za

	daně	září 2019
25.10.	spotřební daň	splatnost daně za srpen 2019 (pouze spotřební daň z lihu)
25.10.	spotřební daň	daňové přiznání za září 2019
25.10.	spotřební daň	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně například z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za září 2019 (pokud vznikl nárok)
30.10.	energetické daně	podání oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv a splatnost související jistoty.
31.10.	daň z přidané hodnoty	poslední den lhůty pro podání přihlášky k registraci skupiny podle § 95a zákona o DPH, která chce být registrována od 1. ledna následujícího roku
31.10.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za září 2019
Listopad		
11.11.	spotřební daň	splatnost daně za září 2019 (mimo spotřební daň z lihu)
20.11.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
25.11.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně za říjen 2019
25.11.	daň z přidané hodnoty	souhrnné hlášení za říjen 2019
25.11.	daň z přidané hodnoty	kontrolní hlášení za říjen 2019
25.11.	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za říjen 2019
25.11.	spotřební daň	splatnost daně za září 2019 (pouze spotřební daň z lihu)
25.11.	spotřební daň	daňové přiznání za říjen 2019
25.11.	spotřební daň	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně například z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za říjen 2019 (pokud vznikl nárok)
Prosinec		
02.12.	daň z nemovitých věcí	splatnost 2. splátky daně (všichni poplatníci s daní vyšší než 5 000 Kč)
02.12.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za říjen 2019
10.12.	spotřební daň	splatnost daně za říjen 2019 (mimo spotřební daň z lihu)
16.12.	daň silniční	záloha na daň za říjen a listopad 2019, popř. záloha ve výši nejméně 70 % roční daňové povinnosti
16.12.	daň z příjmů	čtvrtletní nebo pololetní záloha na daň
20.12.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
27.12.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně za listopad 2019
27.12.	daň z přidané hodnoty	souhrnné hlášení za listopad 2019
27.12.	daň z přidané hodnoty	kontrolní hlášení za listopad 2019
27.12.	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za listopad 2019
27.12.	spotřební daň	splatnost daně za říjen 2019 (pouze spotřební daň z lihu)
27.12.	spotřební daň	daňové přiznání za listopad 2019
27.12.	spotřební daň	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně například z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za listopad 2019 (pokud vznikl nárok)

31.12.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za listopad 2019

4 Základní informace

4.1 Název společnosti

Každá obchodní společnost je povinna si zvolit tzv. **obchodní firmu** (nebo lze říci jen „firmu“), což je název, pod kterým je společnost zapsána do obchodního rejstříku.

Následně je společnost povinna vždy **vystupovat a provozovat svoje podnikání** pod svojí obchodní firmou.

V běžné řeči jsou pojmy „společnost“ a „firma“ často zaměňovány a používány jako synonymum. Nicméně pro formální jednání je třeba rozlišovat:

- pojem „**společnost**“, který zahrnuje právnickou osobu jako celek se vším, co k ní náleží (majetková složka, zaměstnanci a další) a
- pojem „**obchodní firma**“ nebo „**firma**“, což je označení pouhého názvu, jména dané společnosti.

Každá společnost si může zvolit jen jednu firmu. Není tedy možné, aby jedna společnost vystupovala pod dvěma různými názvy.

Firmu si společníci určují v zásadě dle svého uvážení, s určitými zákonnými omezeními.

- Firma může nést **jména společníků**, např. „Novák a Kovařík, s.r.o.“
- Také může firma odrážet, čím se společnost **při své činnosti zabývá**, např. „Montáže kovových konstrukcí s.r.o.“.
- Firma ovšem nemusí mít zcela žádný vztah k osobám, ani k předmětu činnosti společnosti a může jít o **smyšlený název**, jako např. „XYZ s.r.o.“

Firma společnosti také nemusí být v českém jazyce.

V případě společnosti s ručením omezeným je ze zákona dána **povinnost, aby firma obsahovala slova „společnost s ručením omezeným“**, která případně lze nahradit zkratkami „spol. s r. o.“ nebo „s.r.o.“. Umožněny jsou ovšem pouze tyto tři uvedené zkratky, jednu z těchto variant je nutné zvolit. V praxi je nejčastěji používanou právě zkratka „s.r.o.“.

Příklad:

Společníci zakládají společnost s ručením omezeným, která se bude zabývat nákupem a prodejem dětské obuvi. Přejí si proto, aby jejich společnost nesla název „ABC dětské botky“. V této situaci jsou možné tři varianty obchodní firmy společnosti:

- *„ABC dětské botky společnost s ručením omezeným“,*
- *„ABC dětské botky spol. s r. o.“,*
- *„ABC dětské botky s.r.o.“.*

Firma společnosti **nesmí působit klamavě a nesmí být zaměnitelná** s jinou firmou. Není tedy možné zvolit si firmu až příliš podobnou jiné firmě, která např. působí v daném oboru a mohlo by se tak stát, že tyto dvě společnosti zákazníci a další osoby zamění.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Příklad:

Vznikající společnost s ručením omezeným z Hradce Králové se bude věnovat dovozu a distribuci prémiové kávy z Jižní Ameriky.

Obdobnou činnost mimo jiné provozuje také další hradecká společnost s názvem „Coffee – Vaše luxusní káva“.

Nově zakládaná společnost si proto nebude moci zvolit jako obchodní firmu „Coffee – luxusní káva“.

Firmu je možné následně **změnit**, a to změnou společenské smlouvy.

Zákon poskytuje **firmě ochranu**, tak aby ze strany jiných osob nedocházelo k poškozování společnosti neoprávněným používáním firmy. Společnost by mohla požadovat, aby ten, kdo firmu poškozuje, tuto činnost ukončil nebo aby napravil závadný stav.

4.2 Sídlo společnosti

Při založení společnosti je vedle názvu třeba rozhodnout také o sídle společnosti.

Postačí, pokud společenská smlouva (nebo zakladatelská listina) určí **název obce**, ve které se bude sídlo nacházet.

Pro účely zápisu společnosti do obchodního rejstříku je pak již třeba sdělit **plnou adresu sídla** společnosti.

Určení sídla toliko názvem obce ve společenské smlouvě je ostatně praktičtější než uvádět konkrétní adresu sídla. Dojde-li například z důvodu stěhování do větších prostor při rozšíření podnikání ke změně sídla v rámci jednoho města, není nutné podstoupit formální proces změny společenské smlouvy. Postačí rozhodnutí jednatele o přemístění sídla a zápis této skutečnosti do obchodního rejstříku na základě doložení dokumentu svědčícím o rozhodnutí.

Pokud ovšem dojde k přesunu sídla společnosti do jiné obce, bude třeba rozhodnout o změně společenské smlouvy a tuto skutečnost nechat zapsat do obchodního rejstříku.

Sídlo společnosti lze přemístit i do zahraničí, ovšem za podrobnějších podmínek stanovených zákonem.

Sídlo musí být určeno zcela konkrétně, **pevnou adresou**. Tedy musí být uvedeny:

- ulice,
- číslo popisné, případně číslo orientační,
- poštovní směrovací číslo a
- obec.

Nelze určit sídlo odkazem na určité místo nebo jinak podobně obecně.

Příklad

Jako sídlo společnosti bylo do obchodního rejstříku zapsáno „Malé náměstí 1, 100 00 Praha“.

Naopak rejstříkový soud odmítl zapsat sídlo společnosti v podobě „Galerie Harfa, Praha“ nebo „V bydlišti jednatele“.

Nebude-li společnost vlastníkem prostor, ve kterých má být sídlo umístěno, bude nutné doložit při zápisu do obchodního rejstříku **právní důvod užívání těchto prostor**. V praxi se bude jednat nejčastěji o písemné prohlášení vlastníka nebo jiné oprávněné osoby nemovitosti o tom, že s umístěním sídla společnosti souhlasí. Prohlášení nesmí být starší než tři měsíce a podpisy na něm bude nutné úředně ověřit. Tento právní důvod užívání (nejčastěji pronájem) musí trvat po celou dobu zápisu místa v obchodním rejstříku.

Mělo by se přitom jednat o **skutečné sídlo** společnosti v materiálním smyslu. Tedy o místo, kde skutečně probíhá činnost společnosti, zejména pak její řízení v podobě zasedání, jednání a rozhodování jednatele nebo jednatelů společnosti.

Případně může být jako sídlo určena adresa, kde se nachází hlavní závod společnosti. To například v případě, kdy se jednatelé při běžném chodu společnosti nesetkávají na téže adrese a konají například z domova či z různých jiných míst.

V praxi se objevují společnosti, které fungují jako **tzv. schránkové**. Na adrese sídla zapsaného v obchodním rejstříku společnost žádné prostory nevyužívá a nikdo ze společnosti zde není k zastižení.

Na místě se nachází pouze označená poštovní schránka. Takový postup ovšem není v souladu se zákonem a nelze ho proto doporučit. V krajním případě by toto mohlo vést až k nucenému zrušení společnosti.

Podle zákona platí, že každý se „může dovolat“ skutečného sídla společnosti. To znamená, že pokud někdo jedná vůči společnosti v jejím skutečném (faktickém) sídle (tam, kde společnost skutečně působí), je toto jednání vůči společnosti účinné.

Příklad:

Obchodní partner společnosti doručí písemné odstoupení od smlouvy do jejího skutečného sídla – tam, kde několikrát jednal s jednatelem společnosti a kde jsou umístěny kanceláře vedení společnosti.

V obchodním rejstříku je ovšem jako sídlo společnosti uvedena jiná adresa.

Doručením listiny přesto dojde k platnému odstoupení od smlouvy.

Stejné účinky ovšem má jednání učiněné vůči takové společnosti na adrese jejího zapsaného sídla. Tedy naopak pokud právní jednání třetí osoba provede na adrese zapsané v obchodním rejstříku, tak ačkoliv na tomto místě společnost nepůsobí, nenachází se zde zaměstnanci, ani označené prostory společnosti a společnost skutečně působí jinde, je takové jednání vůči společnosti účinné.

Uvedená pravidla slouží k **zajištění férového obchodního styku** tím, že chrání třetí osoby před netransparentním chováním společnosti.

Sídlo společnosti se může za určitých okolností nacházet **i v bytě**. Nicméně nesmí docházet k narušování pořádku a klidu v domě, tedy rozsah a předmět činnosti společnosti tomu musí odpovídat. V praxi tento postup bude přicházet v úvahu zejména pro nejmenší společnosti.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Dále také v případech, kdy společnost svoji činnost teprve zahajuje a až následně po svém rozjezdu přenese podnikání do větších prostor.

4.3 Provozovna

Od pojmu „sídlo společnosti“ je třeba odlišit pojem „provozovna“.

Provozovna je **prostorem, kde je vykonáváno podnikání (živnost)** společnosti, tedy kde dochází k prodeji zboží nebo nabízení služeb.

Příklad

Společnost Hradecké lahůdky s.r.o. se zabývá výrobou a prodejem pečiva a dalších potravin.

Sídlo společnosti se nachází v Hradci Králové, Nová 1, PSČ 500 00, kde má společnost pronajatou kancelář jednatele a účetní.

Provozovna je pak umístěna na adrese Dlouhá 1, 500 00 Hradec Králové, kde se nachází bistro, které společnost Hradecké lahůdky s.r.o. provozuje.

Provozovna bude nejčastěji **prostor v budově**, například místnost prodejny potravin nebo prostor krejčovského salónu.

Mobilní provozovnou je taková provozovna, která není umístěna na jednom místě déle než tři měsíce, například přemístitelný stánek rychlého občerstvení.

Za „provozovnu“ se z hlediska vybraných zákonných podmínek považuje **i automat**.

Obdobně jako v případě sídla společnosti, i provozovna může být umístěna **v bytě**.

Oproti sídlu, které má každá společnost jediné, může být podnikání společnosti realizováno **i v několika provozovnách**. Například může jedna společnost s ručením omezeným provozovat síť obchodů či restaurací.

Naopak pokud společnost provozovnu s ohledem na charakter podnikání nepotřebuje, není povinna ji zřizovat.

Společnost musí být schopná prokázat **právní důvod pro užívání provozovny** a je povinna tento doložit živnostenskému úřadu na jeho žádost (například při prováděné kontrole). V praxi bude nejčastějším důvodem nájemní smlouva, pokud společnost není vlastníkem nemovitosti, ve které se provozovna nachází.

Zahájení a ukončení podnikání (provozování živnosti) v provozovně je nutné **oznámit živnostenskému úřadu**. V oznámení se uvede:

- obchodní firma společnosti,
- identifikační číslo,
- adresa provozovny, případně její umístění, a předmět podnikání v této provozovně,
- datum zahájení (resp. ukončení) provozování.

Živnostenský úřad provede **zápis provozovny** i s přiděleným identifikačním číslem provozovny do živnostenského rejstříku.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Společnost je povinna zajistit, že provozovna je **způsobilá pro provozování** živnosti – realizaci konkrétního podnikání. Například v případě restaurace se bude jednat zejména o pravidla stanovená hygienickými a požárními předpisy.

Každá provozovna musí mít **určenou osobu, která je odpovědná** za její činnost, ta bývá označována jako *provozní*.

Společnost má povinnost každou svoji provozovnu **trvale, zvenčí a viditelně označit** následujícími údaji:

- obchodní firma společnosti,
- identifikační číslo společnosti.

Uvedené ovšem neznamená, že by provozovna nemohla být zároveň označena i dalším **názvem pro běžné užívání** veřejností.

Příklad

Společnost Good Food s.r.o. v rámci svého podnikání provozuje dvě restaurace, jedna z nich je na vývěsním štítu označena jako „Na růžku" a druhá jako „U lípy".

Další požadavky jsou stanoveny pro **provozovny určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům**. Spotřebiteli jsou fyzické osoby, které nejednají v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.

Příklad:

Za provozovnu určenou pro poskytování služeb spotřebitelům bude považován kadeřnický salón, který je určen pro poskytování kadeřnických služeb široké veřejnosti.

Naopak se nebude jednat o provozovnu určenou pro prodej zboží spotřebitelům v případě specializované prodejny neopracovaných žulových a mramorových desek, která dodává zboží výhradně podnikatelům - zpracovatelům tohoto materiálu.

V případě provozovny určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům musí být provozovna navíc označena následujícími údaji:

- jméno a příjmení odpovědné osoby,
- prodejní nebo provozní doba určená pro styk se zákazníky,
- kategorie a třída u zařízení pro přechodné ubytování (hotelu).

Při **uzavření provozovny** je společnost povinna zajistit označení počátku a konce uzavření. Pokud to je možné, je třeba tak učinit předem a na vhodném, zvenčí viditelném místě.

4.4 Základní kapitál

Základní kapitál je povinnou náležitostí společnosti s ručením omezeným. Tvoří jej **souhrn všech vkladů společníků do společnosti** vyjádřený v korunách českých.

4.4.1 Vklady společníků

Vkladem společníka přitom může být **peněžní částka**, což je nejčastější případ.

CZ PL PŘEKRAČUJEME HRANICE PRZEKRACZAMY GRANICE 2014—2020
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Nicméně do společnosti mohou společníci vložit i jinou, penězi ocenitelnou věc (tzv. **nepeněžitý vklad**), například nemovitost nebo motorové vozidlo.

Vkladem naopak nesmí být práce nebo služby pro společnost.

Příklad

Nově vznikající společnost NS s.r.o. se bude zabývat bytovým designem. Zakladatelky zamýšlely vytvořit základní kapitál tak, že paní Nováková vloží do společnosti 50 000 Kč a paní Svobodová jako designérka poskytne společnosti svoje designérské služby v hodnotě také 50 000 Kč.

Takový postup ovšem nebyl možný a k zápisu společnosti do obchodního rejstříku ze strany rejstříkového soudu nedošlo.

V případě nepeněžitého vkladu je nutné, aby jej **ocenil znalec** zapsaný v seznamu znalců vedeném podle zákona a určil jeho hodnotu v penězích. Tato hodnota se zapíše do společenské smlouvy. Znalce při zakládání společnosti volí zakladatelé, později za doby existence společnosti jej určuje jednatel.

Společníci jsou povinni **splatit před podáním návrhu** na zápis společnosti do obchodního rejstříku alespoň 30 % vkladu, zbytek pak nejpozději do 5 let (pokud společenská smlouva neurčí kratší lhůtu). V opačném případě má společnost nárok na zaplacení úroku z prodlení, případně může být společník i vyloučen.

Následně v průběhu existence společnosti lze základní kapitál dále **zvýšit** na základě rozhodnutí valné hromady společnosti následujícími způsoby:

- převzetím vkladové povinnosti ke zvýšení dosavadních vkladů nebo k novému vkladu,
- z vlastních zdrojů společnosti,
- kombinací předchozích způsobů.

Novou výši je společnost povinna nechat do dvou měsíců **zapsat do obchodního rejstříku**.

Základní kapitál lze za trvání společnosti i **snížit**.

4.4.2 Výše základního kapitálu

Minimální zákonná výše vkladu společníka do společnosti činí u společnosti s ručením omezeným **1 Kč**. Tedy i výše základního kapitálu je tímto určena. Tzn. například společnost založená třemi společníky bude mít minimální základní kapitál 3 Kč. Společenská smlouva může určit jinou výši základního kapitálu společnosti.

Základní kapitál by měl vyjadřovat hodnotu vloženou společníky do podnikání.

Obecně lze říci, že vyšší hodnota základního kapitálu může **zvyšovat důvěryhodnost společnosti** vůči klientům, zákazníkům a obchodním partnerům.

To je ovšem limitováno povahou základního kapitálu – ačkoliv jde o částku vloženou do společnosti, nemá společnost povinnost držet ji na účtu k dispozici pro případnou potřebu.

Jednoduše řečeno, i společnost se základním kapitálem 1 000 000 Kč může být předlužená a neschopná splatit svoje dluhy. Naopak jednokorunová společnost může výborně prosperovat a být plně solventní.

Společnost se základním kapitálem 1 Kč může být vhodným řešením například **na počátku podnikání** začínajícího podnikatele, kdy je nutné zcela minimalizovat náklady. Naopak ji také lze dobře využít **při rozvětveném podnikání**, kdy podnikatel z určitého důvodu potřebuje rychle a nízkonákladově vyčlenit část podnikání pod samostatný subjekt.

Nejčastěji se výše základního kapitálu společnosti s ručením omezeným pohybuje mezi **50 000 Kč a 200 000 Kč**.

Taková částka rovněž umožňuje pokrýt **nutné náklady**, které v podstatě každé nově založené společnosti při rozjezdu podnikání vzniknou. Jedná se zejména o administrativní náklady jako platby notáři, živnostenskému úřadu, rejstříkovému soudu, poplatky za ověřování podpisů, případně odměna advokáta, dále také počáteční marketing, webové stránky apod. Pokud není základní kapitál způsobilý výdaje pokrýt, bude zřejmě nutno využít na úhradu těchto plateb půjčku.

Základní kapitál se vkládá **na bankovní účet**. Tento účet může být dále společností využíván pro další transakce.

4.5 Společníci

Společníci jsou jednoduše řečeno **majitelé společnosti**. Společník vlastní podíl na společnosti.

Ve společnosti s ručením omezeným může být **jediný společník**, ten pak vlastní 100 % podíl na společnosti. Společníků může být **i více**.

Velikost podílu společníka nejčastěji **odpovídá výši jeho vkladu** do základního kapitálu společnosti.

Příklad

Společnost ABC s.r.o. má základní kapitál 200 000 Kč. Byla založena společníky:

- *panem A, který vložil do společnosti 100 000 Kč,*
- *panem B, který vložil 50 000 Kč a*
- *panem C, který vložil také 50 000 Kč.*

Pan A má 50 % podíl na společnosti, pan B má 25 % podíl a pan C rovněž 25 % podíl na společnosti.

Nicméně společenská smlouva může určit jiný poměr podílů vůči vkladům do základního kapitálu.

Společníky budou zakladatelé nebo osoby, které získaly podíl ve společnosti jiným způsobem, například za úplatu na základě smlouvy o převodu obchodního podílu nebo také dědictvím.

Společníkem společnosti s ručením omezeným se může stát **jakákoliv osoba**, jak fyzická, tak právnická. Tedy například i společnost s ručením omezeným může být společníkem jiné společnosti s ručením omezeným.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Společnost vede **seznam společníků**. Do něho se zapisují následující údaje o společnících:

- jméno,
- bydliště/sídlo,
- podíl,
- výše vkladu,
- počet hlasů náležejících k podílu,
- případně příplatková povinnost.

4.5.1 Práva společníků

Společník má právo na valné hromadě i mimo ni požadovat od jednatelů **informace o společnosti**, nahlížet do dokladů společnosti a kontrolovat údaje obsažené v předložených dokladech.

Společníci mají právo na **podíl na zisku** určeném valnou hromadou k rozdělení mezi společníky, a to zpravidla v poměru svých podílů (společenská smlouva může určit jiný poměr). Výplata podílu na zisku podléhá zdanění zvláštní sazbou daně (tzv. srážkovou daní).

Každý společník má právo podat za společnost **žalobu na náhradu újmy** proti jednateli, který řádně neplní svoje povinnosti.

4.5.2 Valná hromada

Na **řízení společnosti** se společníci podílí zejména prostřednictvím hlasování na valné hromadě.

Valná hromada je **nejvyšším orgánem společnosti**, který představuje shromáždění všech společníků.

Valnou hromadu **svolává jednatel** alespoň jednou za účetní období, a dále i v jiných stanovených případech.

Společník se zúčastňuje valné hromady **osobně nebo v zastoupení** na základě písemné plné moci.

Valná hromada může jednat zpravidla tehdy, jsou-li přítomni společníci mající **alespoň polovinu všech hlasů**.

Na valné hromadě se rozhoduje **prostou většinou**, v některých otázkách dvoutřetinovou většinou, případně i jinak dle určení společenskou smlouvou.

Nevyloučí-li to společenská smlouva, lze rozhodovat i mimo valnou hromadu, **tzv. per rollam**. Takové hlasování probíhá zasláním návrhu rozhodnutí na adresu společníka a jeho případnou odpovědí.

Valná hromada rozhoduje o otázkách vyjmenovaných v zákoně a o dalších, které si ke svému rozhodnutí vyhradí. Obecně se jedná o **nejvýznamnější otázky existence a fungování společnosti**, zejména se jedná o následující:

- změna společenské smlouvy,
- změna základního kapitálu,

- volba a odvolání jednatele a dozorčí rady,
- rozhodování o zrušení společnosti,
- schvalování účetní závěrky,
- určení zisku k rozdělení a způsobu jeho výplaty,
- vyloučení společníka.

Účast společníka ve společnosti **zaniká** v zákonem stanovených případech. Může se jednat zejména o:

- vyloučení společníka společností,
- vystoupení společníka na základě jeho vůle,
- dohodu o ukončení účasti společníka,
- zrušení účasti společníka na společnosti soudem a další.

Účast na společnosti může zaniknout také **převodem podílu**. Zákon stanoví, za jakých podmínek lze podíl převést na jiného společníka (obecně mírnější podmínky) nebo na třetí osobu (přísnější podmínky).

4.6 Jednatelé

Statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným je jeden nebo více jednatelů.

V případě více jednatelů se může jednat o **kolektivní orgán** nebo může být každý jednatel **statutárním orgánem samostatně.** Dílčí odlišnosti stanoví zákon, nicméně v praxi nejde o zásadní rozdíl.

Jednatelem společnosti s ručením omezeným může být **fyzická nebo i právnická osoba**, včetně společníka společnosti. Právnickou osobu v této funkci ovšem musí zastupovat osoba fyzická.

Jednatele **jmenuje valná hromada** společnosti a zapisují se do obchodního rejstříku.

Konkrétní podmínky činnosti jednatele je nejvhodnější upravit písemnou **smlouvou o výkonu funkce**. Tato bude obsahovat zejména určení odměny jednatele a dalších poskytovaných plnění (například poskytnutí osobního automobilu, mobilního telefonu, atd.), podmínky zákazu konkurence a další.

Jednatel by neměl být ve společnosti zároveň zaměstnán na základě pracovní smlouvy, mohlo by se jednat o tzv. souběh funkcí, který je převážně nedovolený.

4.6.1 Činnost jednatele

Výhradně jednateli náleží **obchodní vedení společnosti** – nikdo není oprávněn udělovat jednateli pokyny ohledně obchodního vedení.

Jedná se zejména o:

- strategická obchodní rozhodnutí a
- rozhodnutí běžného denního provozu společnosti.

Dále má jednatel na starosti:

- řádné vedení evidence a účetnictví,
- vedení seznamu společníků,
- na žádost informování společníků o věcech společnosti,
- vyhotovení úplného znění společenské smlouvy v případě její změny a uložení do sbírky listin obchodního rejstříku.

Jednatel **jedná za společnost navenek**. Tedy zejména podepisuje za společnost listiny – smlouvy.

V případě více jednatelů může jednat každý jednatel sám. Společenská smlouva může určit, že se pro platné jednání za společnost vyžaduje jednání více jednatelů. Může být i stanoveno, že jednání více jednatelů se vyžaduje pouze v konkrétních situacích.

Příklad

Společnost Obchodníci s.r.o. má tři jednatele. Ve společenské smlouvě je určeno, že za společnost jedná každý jednatel samostatně s tím, že pro jednání, jejichž předmětem je plnění přesahující 200 000 Kč, se vyžaduje jednání alespoň dvou jednatelů.

V praxi tedy kupní smlouvu na nákup nového továrního stroje v hodnotě 280 000 Kč za společnost Obchodníci s.r.o. podepisují společně dva jednatelé. Následnou objednávku montážních služeb pro tento stroj za cenu 45 000 Kč již podepisuje pouze jeden z jednatelů.

Lze říci, že jednatel by měl být **hlavním manažerem společnosti**. Mezi typické činnosti jednatele v praxi tedy patří zejména:

- určení obchodní strategie společnosti,
- určení konceptu rozpočtu,
- řízení obchodních a ekonomických aktivit společnosti,
- jednání se strategickými obchodními partnery společnosti a případně s hlavními zákazníky,
- jednání za společnost vůči úřadům,
- rozhodnutí o zřízení klíčových pracovních míst ve společnosti a jejich obsazení.

4.6.2 Péče řádného hospodáře

Základním východiskem činnosti jednatele je tzv. povinnost péče řádného hospodáře. Jedná se o míru **péče, kterou musí jednatel při výkonu své funkce vynakládat**.

Konkrétně je dána povinnost jednat:

- s nezbytnou **loajalitou**, tedy se zachováním mlčenlivosti o důvěrných informacích týkajících se společnosti,
- s **upřednostněním zájmů společnosti** před svými vlastními, před zájmy svých blízkých apod.,
- s **potřebnými znalostmi a pečlivostí**, tedy informovaně a v obhajitelném zájmu společnosti.

Součástí povinnosti péče řádného hospodáře jednatele je i nutnost **rozpoznat nedostatek specializovaných znalostí** na své straně a potřebu zajištění odborných informací.

Rovněž by v rámci péče řádného hospodáře měl jednatel rozpoznat, pokud na danou funkci v konkrétní společnosti **nemá potřebné schopnosti**, znalosti a kvality a případně z funkce odstoupit.

Pro posouzení naplnění povinnosti péče řádného hospodáře se použije **srovnání s jinou rozumně pečlivou osobou** ve stejném postavení v obdobné situaci.

4.6.3 Zákaz konkurence

Pro jednatele platí zákaz konkurence.

Bez souhlasu všech společníků **není oprávněn podnikat ve stejném oboru** jako společnost nebo být statutárním orgánem společnosti, která v něm podniká (podrobnosti stanoví zákon).

4.7 Dozorčí rada

Dozorčí rada je **kontrolním orgánem** společnosti, který může a nemusí být zřízen.

Je-li dozorčí rada ve společnosti ustavena, vykonává **dohled nad činností jednatele**.

Dále pak kontroluje údaje obsažené v obchodních a účetních knihách, dokladech a účetních závěrkách.

4.8 Ručení se závazky

Ve společnosti s ručením omezeným existují tři hlavní typy ručení a odpovědnosti za závazky společnosti. V první řadě odpovídá za své závazky sama společnost, dále ručí za její závazky společníci, pokud dosud nebyly splaceny všechny vklady a v neposlední řadě ručí za svá pochybení i jednatelé společnosti.

4.8.1 Odpovědnost společnosti s ručením omezením

Společnost jako taková odpovídá za veškeré své závazky. Nejedná se však o ručení, ale o odpovědnost a povinnost použít veškerý majetek s.r.o., movitý, nemovitý, tedy peníze na účtech, vybavení společnosti a další k uspokojení pohledávek třetích osob, vůči kterým má závazek.

4.8.2 Ručení společníků

V případě, že jste společníkem s.r.o., ručíte za závazky společnosti solidárně s ostatními společníky, (pokud s.r.o. nemá pouze jediného společníka), tedy všichni společně a nerozdílně. Věřitel společnosti má právo se obrátit na kteréhokoliv společníka a žádat po něm splnění své pohledávky, z titulu ručení, v případě, když se nemůže zhojit na s.r.o., pokud tato nemá žádný majetek.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Společník, na kterém se věřitel zhojil, pak může poskytnuté plnění požadovat regresivně po ostatních společnících.

Povinnost ručení společníků je však limitována, a to tak, že společníci ručí jen do výše souhrnu nesplacených částí vkladů zapsaných do obchodního rejstříku. Zápisem splacení všech vkladů do obchodního rejstříku ručení zaniká. Do doby splacení veškerých vkladů všemi společníky, ručí společníci všichni, tedy solidárně i ti, kteří svůj vklad do základního kapitálu již zcela splatili.

4.8.3 Odpovědnost a ručení jednatelů

Jednatel s.r.o. nese odpovědnost za závazky pouze v případě, že porušil své zákonné povinnosti, čímž došlo ke vzniku škody. Základní povinností jednatele je především vykonávat svou působnost a činnost s péčí řádného hospodáře. Důkazní břemeno plnění této povinnosti nesou sami jednatelé a v případě sporu musí sami dokazovat, že jednali s péčí řádného hospodáře.

Neméně důležitou povinností jednatele je povinnost podat na vlastní společnost návrh na prohlášení konkursu, je-li společnost v úpadku, tj. pokud má společnost více věřitelů a není po delší dobu schopna plnit své splatné závazky.

V případě, že způsobilo škodu více jednatelů, odpovídají za ni společně a nerozdílně.

Navíc však platí, že jednatelé do výše takto způsobené škody ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně (solidárně). Pokud tedy jednatel(é) škodu neuhradí a věřitelé nemohou dosáhnout uspokojení své pohledávky z majetku společnosti (např. proto, že společnost zastavila platby), mohou uplatnit své pohledávky přímo u jednatele, který je povinen je uspokojit až do výše škody, kterou svým jednáním společnosti způsobil. Ručení jednatele za závazky společnosti zaniká, pokud způsobenou škodu uhradí.

4.9 Rezervní fond

Rezervní fond představuje fond společnosti, který je vytvořen za účelem krytí jejích případných ztrát vzniklých z podnikání.

Od 1.1.2014 neukládá zákon o obchodních korporacích společnostem s ručením omezeným, ani akciovým společnostem povinnost tvořit zákonný rezervní fond, až na několik zvláštních případů, tedy například v případě dražby vlastních podílů nebo podílu ovládající osoby a tzv. finanční asistence, což se ale běžných s. r. o. téměř netýká.

Každá společnost se nyní může rozhodnout, zda bude rezervní fond tvořit a v jaké výši, či se rozhodne rezervní fond úplně zrušit. Dříve, tj. před 1.1.2014, bylo běžnou praxí uvádění doslovného znění Obchodního zákoníku v zakladatelských dokumentech společností.

Zakladatelské dokumenty většiny společností vzniklých před 1.1.2014 tak většinou obsahují povinnost tvorby rezervního fondu a způsob, jakým má být rezervní fond tvořen.

V případě, že s.r.o. si již nepřeje vytvářet rezervní fond, rozhodne o jeho zrušení valná hromada usnesením, které musí být přijato v podobě notářského zápisu. Zároveň tak notářským zápisem dojde ke změně společenské smlouvy, tedy k odstranění povinnosti vytvářet rezervní fond a rozhodne se o převodu zůstatku rezervního fondu na účet nerozděleného zisku minulých let o případné výplatě společníkům.

Další podmínkou pro zrušení rezervního fondu je skutečnost, že společnost si takovým postupem společnost nemůže přivodit úpadek podle insolvenčního zákona. Úpadkem se přitom rozumí platební neschopnost společnosti ve smyslu § 3 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona. Před samotným zrušením rezervního fondu by tak společnost měla provést tzv. test insolvence.

Pro rozdělení rezervního fondu pak s.r.o. musí dále splnit podmínku dle ustanovení § 161 odst. 4 zákona o obchodních korporacích, tedy, že částka k rozdělení mezi *společníky nesmí překročit výši hospodářského výsledku posledního skončeného účetního období zvýšenou o nerozdělený zisk z předchozích období a sníženou o ztráty z předchozích období a o příděly do rezervních a jiných fondů v souladu s tímto zákonem a společenskou smlouvou.*

Z uvedeného důvodu by rovněž neměl být rezervní fond rozpouštěn bez řádné nebo mimořádné účetní závěrky, ne starší 6 měsíců.

4.10 Předmět podnikání

V souladu s ustanovením § 420 odst. 1 občanského zákoníku se za podnikatele považuje ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Podnikáním se tak rozumí samostatný výkon výdělečné činnosti na vlastní účet a odpovědnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Předmětem podnikání tedy mohou být činnosti podle živnostenského zákona, podle kterého je živností soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem.

Živnosti se dělí na živnosti koncesované (viz *Příloha 3* živnostenského zákona), které smějí být provozovány na základě koncese a živnosti ohlašovací, které při splnění stanovených

podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení. Ohlašovacími živnostmi jsou a) živnosti řemeslné zákona (viz *Příloha 1* živnostenského zákona), je-li podmínkou provozování živnosti odborná způsobilost uvedená v § 21 a 22 živnostenského zákona (viz Příloha 1 živnostenského zákona), b) živnosti vázané (viz *Příloha 2* živnostenského zákona), je-li podmínkou provozování živnosti odborná způsobilost uvedená v příloze č. 2 k živnostenskému zákonu, a c) živnost volná, u které není jako podmínka provozování živnosti odborná způsobilost stanovena (viz *Příloha 4* živnostenského zákona).

V rámci tzv. živnosti volné, tj. „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ je pak možné vykonávat veškeré činnosti, které jsou živností (jedná se o soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, a zároveň se nejedná o činnosti, které jsou přímo z režimu živnostenského podnikání vyloučeny – jsou uvedeny taxativním výčtem v § 3 živnostenského zákona) a které nespadají svým obsahem do některé z živností řemeslných, vázaných nebo koncesovaných. Obor činnosti živnosti volné, který je podnikatel povinen uvést v ohlášení živnosti a který je následně zapsán do živnostenského rejstříku a uveden ve výpise z tohoto rejstříku, nemá na rozsah živnostenského oprávnění pro provozování živnosti volné žádný vliv.

Předmětem podnikání však rovněž mohou být činnost, prováděné samostatně, na vlastní účet a odpovědnost se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku **na základě oprávnění podle jiných předpisů než živnostenského zákona**, například tzv. **svobodná povolání**, jako výkon advokacie podle zákona o advokacii, výkon daňového poradenství podle zákona o daňovém poradenství, výkon povolání autorizovaného architekta podle zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, apod.

5 Seznam použitých zdrojů a literatury